

EUROPESE COMMISSIE

DIRECTORAAT-GENERAAL COMMUNICATIEWERKEN, INHOUD EN TECHNOLOGIE
DIRECTORAAT-GENERAAL GEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID
DIRECTORAAT-GENERAAL INTERNE MARKT, INDUSTRIE, ONDERNEMERSCHAP EN
MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF

Brussel, 25 juni 2020

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN DE UITPUTTING VAN INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land” geworden¹. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt³. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk⁴.

Tijdens de overgangperiode zullen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het einde van de overgangperiode is gesloten en in werking treedt. Hoe dan ook, dat akkoord zou een relatie tot stand brengen die wat betreft de voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁵, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Bovendien zal het Verenigd Koninkrijk na de overgangperiode een derde land zijn wat de uitvoering en toepassing van het EU-recht in de EU-lidstaten betreft.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het einde van de overgangperiode (Deel A hierna). In deze kennisgeving wordt ook nader ingegaan op enkele relevante scheidingsbepalingen van het terugtrekkingsakkoord (Deel B hierna).

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ De overgangperiode kan uiterlijk op 1 juli 2020 eenmalig met ten hoogste 1 of 2 jaar worden verlengd (artikel 132, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord). De regering van het Verenigd Koninkrijk sluit een dergelijke verlenging vooralsnog uit.

⁴ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁵ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoeren uitvoerverboden en -beperkingen.

Advies aan belanghebbenden:

Belanghebbenden wordt met name aangeraden na te gaan wat de gevolgen van het einde van de overgangperiode in het licht van deze kennisgeving zijn.

Let op:

Deze kennisgeving heeft geen betrekking op de EU-regels inzake:

- specifieke intellectuele-eigendomsrechten, zoals auteursrechten, geografische aanduidingen, kwekersrechten, merken en modellen;
- aanvullende beschermingscertificaten;
- handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane;
- regelgevingsaspecten van de parallelhandel, zoals voorzien in bijvoorbeeld de EU-wetgeving inzake gewasbeschermingsmiddelen, biociden en geneesmiddelen.

Met betrekking tot deze aspecten zijn andere kennisgevingen in voorbereiding of gepubliceerd⁶.

A. JURIDISCHE SITUATIE NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode is het EU-recht dat voorziet in de uitputting van intellectuele-eigendomsrechten⁷⁸ niet langer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk⁹. Dit heeft in het bijzonder de onderstaande gevolgen:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_nl

⁷ De EU-regels inzake uitputting zijn grotendeels het resultaat van de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie waarin artikel 34 VWEU betreffende maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen tussen de lidstaten, wordt uitgelegd. Het Hof van Justitie heeft het Verdrag altijd in die zin uitgelegd dat de aan intellectuele-eigendomsrechten ontleende rechten op de interne markt worden uitgeput wanneer de desbetreffende goederen in de Europese Unie op de markt worden gebracht (door de houder van het recht of met zijn/haar toestemming). Zie bijvoorbeeld de zaken Centrafarm en Adriaan de Peijper tegen Sterling Drug Inc (C-15/74) en Merck en Co Inc. tegen Stephar BV en Petrus Stephanus Exler (C-187/80).

Deze jurisprudentie komt tot uiting in verschillende onderdelen van het EU-recht met betrekking tot intellectuele-eigendomsrechten: artikel 15 (Uitputting van het aan het Uniemerk verbonden recht) van Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk (PB L 154 van 16.6.2017, blz. 1); artikel 15 (Uitputting van het aan het merk verbonden recht) van Richtlijn (EU) 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten (PB L 336 van 23.12.2015, blz. 1); artikel 21 (Uitputting van rechten) van Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (PB L 3 van 5.1.2002, blz. 1); artikel 15 (Uitputting van rechten) van Richtlijn 98/71/EG; artikel 16 (Uitputting van de rechtsgevolgen van de communautaire bescherming voor kweekproducten) van Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautaire kwekersrecht (PB L 227 van 1.9.1994, blz. 1); artikel 4 (Distributierecht) van Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de

Zodra een door een intellectuele-eigendomsrecht beschermd goed in de Europese Unie rechtmatig op de markt is gebracht¹⁰ (d.w.z. door de houder van het recht of met zijn/haar toestemming) zijn krachtens het EU-recht de door dat intellectuele-eigendomsrecht verleende rechten met betrekking tot de commerciële exploitatie van het goed uitgeput. In dat geval kan de houder van het recht zich niet langer beroepen op het betrokken intellectuele-eigendomsrecht om te voorkomen dat het goed door derden wordt doorverkocht, verhuurd, uitgeleend of anderszins commercieel wordt geëxploiteerd.

Na het einde van de overgangperiode is het intellectuele-eigendomsrecht in de Europese Unie niet uitgeput als een door dat recht beschermd goed in het Verenigd Koninkrijk rechtmatig op de markt is gebracht¹¹.

Dit betekent dat de houder van het recht of iemand met zijn/haar toestemming zich onder meer kan verzetten tegen de invoer van een dergelijk goed in de Europese Unie of tegen het in de Europese Unie op de markt brengen, doorverkopen of anderszins exploiteren van een dergelijke goed, voor zover die invoer of commerciële exploitatie een inbreuk op het betrokken intellectuele-eigendomsrecht zou vormen.

De EU-regels inzake de civielrechtelijke handhaving van intellectuele-eigendomsrechten¹² bepalen met name dat de houder van het recht (of een andere daartoe bevoegde persoon) bij de bevoegde gerechtelijke instantie een zaak

informatiemaatschappij (PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10); artikel 4 (Handelingen waarvoor toestemming vereist is) van Richtlijn 2009/24 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's (PB L 111 van 5.5.2009, blz. 16); Richtlijn 87/54/EEG van de Raad van 16 december 1986 betreffende de rechtsbescherming van topografieën van halfgeleiderprodukten (PB L 24 van 27.1.1987, blz. 36).

Het afgeleide recht van de EU met betrekking tot octrooien (met inbegrip van regels betreffende aanvullende beschermingscertificaten waarbij de bescherming van octrooien voor geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen wordt uitgebreid) bevat geen specifieke regels inzake de uitputting van intellectuele-eigendomsrechten, maar de algemene beginselen die in de jurisprudentie van het Hof van Justitie zijn bevestigd, zijn van toepassing. Dezelfde beginselen gelden ook voor gebruiksmodellen (voor zover deze worden beschermd als een intellectuele-eigendomsrecht op grond van nationaal of EU-recht) en handelsnamen (voor zover deze worden beschermd als een exclusief intellectuele-eigendomsrecht op grond van nationaal of EU-recht).

⁸ Deze kennisgeving heeft geen betrekking op geografische aanduidingen.

⁹ Hoewel volgens het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland bepaalde regels van het EU-acquis met betrekking tot goederen van toepassing zijn op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland, voorziet het **niet** in de uitputting van intellectuele-eigendomsrechten in de EU in gevallen waarin een goed in Noord-Ierland legaal op de markt is gebracht.

¹⁰ Bij de volgende rechten is het criterium enigszins anders:

communautaire kwekersrecht: afstand van goederen aan derden in de Europese Unie;

auteursrecht (distributierechten): de eerste verkoop of andere eigendomsovergang in de Europese Unie.

¹¹ Of, in voorkomend geval, is afgestaan of het voorwerp is van een eerste verkoop of andere eigendomsovergang.

¹² Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (rectificatie) (PB L 195 van 2.6.2004, blz. 16).

aanhangig kan maken tegen personen die worden verdacht van inbreuk op een relevant intellectuele-eigendomsrecht.

B. RELEVANTE SCHEIDINGSBEPALINGEN VAN HET TERUGTREKKINGSAKKOORD

Artikel 61 van het terugtrekkingsakkoord bepaalt dat de intellectuele-eigendomsrechten die zowel in de Europese Unie als in het Verenigd Koninkrijk zijn uitgeput vóór het einde van de overgangperiode onder de voorwaarden waarin de EU-wetgeving voorziet, zowel in de Europese Unie als in het Verenigd Koninkrijk uitgeput blijven.

De websites van de Commissie over EU-regels inzake intellectuele-eigendomsrechten (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property_nl), het auteursrecht (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/copyright>) en het kwekersrecht (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_property_rights_en) verschaffen algemene informatie over de wetgeving van de Unie die van toepassing is op intellectuele-eigendomsrechten. Deze websites zullen zo nodig worden geactualiseerd.

EUROPESE COMMISSIE

Directoraat-generaal Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie

Directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid

Directoraat-generaal Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf